

Πίνακας Περιεχομένων

Κατάλογος διαγραμμάτων	xii
Κατάλογος εικόνων	xiii
Κατάλογος πινάκων	xiv
Εισαγωγικό σημείωμα	xvii
1 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	1
1.1 Εισαγωγικές έννοιες	1
1.2 Τι είναι έρευνα;	3
1.2.1 Ερευνητικά εργαλεία.....	8
1.2.1.1 Βιβλιογραφικές πηγές.....	8
1.2.1.2 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	8
1.2.1.3 Όργανα μέτρησης	8
1.2.1.4 Στατιστικά εργαλεία.....	9
1.2.1.5 Γραπτός και προφορικός λόγος.....	9
1.2.1.6 Ανθρώπινος εγκέφαλος.....	9
1.3 Είδη ερευνών	9
1.3.1 Είδη ερευνών με βάση τη χρησιμότητα ή τον σκοπό	10
1.3.2 Είδη ερευνών με βάση τον στόχο ή το τελικό προϊόν	11
1.3.3 Είδη ερευνών με βάση την προσέγγιση.....	12
1.4 Είδη επιστημονικών εργασιών	13
1.4.1 Εργασία οδηγίων	14
1.4.2 Ακαδημαϊκή έκθεση	14
1.4.3 Εργαστηριακή αναφορά – επιστημονική αναφορά	15
1.4.4 Πτυχιακή εργασία.....	15
1.4.5 Μεταπτυχιακή εργασία	15
1.4.6 Διδακτορική διατριβή.....	16
1.4.7 Μεταδιδακτορική διατριβή	17
1.4.8 Μονογραφία.....	18
1.4.9 Εγχειρίδιο	18
1.4.10 Βιβλιοκριτική – βιβλιοπαρουσίαση	18
1.4.11 Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο ή συμπόσιο.....	19
1.4.11.1 Αναρτημένη παρουσίαση.....	19
1.4.12 Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό.....	20
1.4.12.1 Τύποι επιστημονικών άρθρων	21
1.5 Συμπληρωματικό υλικό.....	24
Πρόσθετα αναγνώσματα.....	24
Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	25
2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	27
2.1 Η τυπική δομή μιας επιστημονικής εργασίας	27
2.2 Οι εισαγωγικές σελίδες.....	28
2.2.1 Ο τίτλος.....	29
2.2.1.1 Τα είδη των τίτλων.....	34

2.2.2	Μορφοποίηση αρχικής σελίδας.....	36
2.2.3	Οι ευχαριστίες.....	38
2.2.4	Ο πρόλογος.....	38
2.2.5	Το εισαγωγικό σημείωμα.....	38
2.2.6	Ο πίνακας περιεχομένων.....	39
2.2.7	Ο κατάλογος εικόνων και πινάκων.....	40
2.2.8	Ο κατάλογος συντομεύσεων – επεξήγησης συμβόλων.....	42
2.2.9	Το γλωσσάριο.....	44
2.2.10	Η περίληψη.....	44
2.2.11	Οι λέξεις-κλειδιά.....	48
2.3	Η εισαγωγή.....	49
2.3.1	Η δομή της εισαγωγής.....	50
2.3.2	Η βιβλιογραφική ανασκόπηση.....	53
2.3.3	Η δήλωση του προβλήματος.....	62
2.3.4	Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας.....	65
2.3.5	Οι ερευνητικές υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα.....	67
2.3.5.1	Τύποι ερευνητικών ερωτημάτων.....	73
2.3.5.2	Μετατρέποντας ένα ερευνητικό πρόβλημα σε ερευνητικό ερώτημα.....	75
2.4	Η μεθοδολογία.....	78
2.4.1	Οι συμμετέχοντες στην έρευνα.....	81
2.4.2	Τα υλικά και τα εργαλεία της έρευνας.....	83
2.4.3	Η ερευνητική διαδικασία.....	84
2.4.4	Ο ερευνητικός σχεδιασμός.....	85
2.4.5	Η μέθοδος ανάλυσης των δεδομένων.....	85
2.5	Τα αποτελέσματα.....	88
2.5.1	Οι πίνακες.....	90
2.5.2	Οι γραφικές παραστάσεις.....	92
2.5.3	Η στατιστική ανάλυση.....	94
2.6	Η συζήτηση.....	99
2.7	Τα συμπεράσματα.....	104
2.8	Οι τελευταίες σελίδες.....	106
2.8.1	Οι βιβλιογραφικές αναφορές.....	106
2.8.2	Το παράρτημα.....	107
2.8.2.1	Το συμπληρωματικό υλικό.....	108
2.9	Συμπληρωματικό υλικό.....	108
	Πρόσθετα αναγνώσματα.....	108
	Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	108
3	ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΠΗΓΩΝ.....	109
3.1	Αναζήτηση βιβλιογραφικών πηγών.....	109
3.1.1	Επιλογή ερευνητικού θέματος.....	110
3.1.1.1	Αναζήτηση μιας ερευνητικής ιδέας.....	110
3.1.1.2	Επιλογή του γενικού ερευνητικού θέματος.....	110
3.1.1.3	Διαμόρφωση των γενικών ερευνητικών υποθέσεων.....	110
3.1.1.4	Βελτιστοποίηση και διατύπωση των οριστικών ερευνητικών υποθέσεων.....	111
3.1.2	Βιβλιογραφική έρευνα.....	111
3.1.3	Βιβλιογραφικές πηγές.....	116
3.1.3.1	Επιστημονικά περιοδικά.....	116
3.1.3.2	Επιστημονικά βιβλία.....	116

3.1.3.3	Ακαδημαϊκές βάσεις δεδομένων.....	117
3.1.4	Καταγραφή σημειώσεων.....	120
3.2	Συστήματα διαχείρισης της βιβλιογραφίας.....	120
3.2.1	Σύστημα διαχείρισης EndNote.....	123
3.2.2	Σύστημα διαχείρισης Mendeley.....	123
3.2.3	Σύστημα διαχείρισης Papers.....	124
3.2.4	Σύστημα διαχείρισης Qiqa.....	125
3.2.5	Σύστημα διαχείρισης Sente.....	125
3.2.6	Σύστημα διαχείρισης Zotero.....	126
3.2.7	Σύστημα διαχείρισης JabRef.....	126
3.2.8	Σύστημα διαχείρισης RefWorks.....	127
3.2.9	Σύστημα διαχείρισης Docear.....	127
3.2.10	Σύστημα διαχείρισης Citavi.....	128
3.2.11	Σύστημα διαχείρισης Wizfolio.....	128
3.2.12	Σύστημα διαχείρισης Paperpile.....	129
3.2.13	Σύστημα διαχείρισης Sciwheel.....	129
3.3	Βιβλιογραφικές αναφορές.....	130
3.3.1	Πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών.....	131
3.3.1.1	Το πρότυπο APA.....	132
3.3.1.2	Το πρότυπο MLA.....	134
3.3.1.3	Το πρότυπο Chicago/Turabian.....	136
3.3.1.4	Το πρότυπο AMA.....	138
3.4	Παράθεση ενδοκειμενικών βιβλιογραφικών παραπομπών σύμφωνα με το πρότυπο APA.....	140
3.4.1	Προσωπική επικοινωνία.....	141
3.4.2	Άρθρο δημοσιευμένο σε επιστημονικό περιοδικό.....	142
3.4.3	Παραπομπή πολλαπλών επιστημονικών εργασιών.....	143
3.4.4	Παραπομπή συγκεκριμένων τμημάτων μιας επιστημονικής εργασίας.....	144
3.4.5	Παραπομπή ανώνυμου ή άγνωστου συγγραφέα.....	144
3.4.6	Πλήθος συγγραφέων στις ενδοκειμενικές βιβλιογραφικές παραπομπές.....	144
3.4.7	Αποφυγή της αμφισημίας στις ενδοκειμενικές βιβλιογραφικές παραπομπές.....	145
3.5	Παρουσίαση βιβλιογραφικών αναφορών σύμφωνα με το πρότυπο APA.....	147
3.5.1	Μορφοποίηση βιβλιογραφικών αναφορών.....	148
3.5.1.1	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου με έναν συγγραφέα.....	149
3.5.1.2	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου με δύο συγγραφείς.....	150
3.5.1.3	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου με τρεις ή περισσότερους συγγραφείς.....	151
3.5.1.4	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου με επιμελητή.....	151
3.5.1.5	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου με ίδιο συγγραφέα και επιμελητή.....	152
3.5.1.6	Βιβλιογραφική αναφορά βιβλίου ομάδας συγγραφέων.....	152
3.5.1.7	Βιβλιογραφική αναφορά ηλεκτρονικού βιβλίου.....	153
3.5.1.8	Βιβλιογραφική αναφορά σε κεφάλαιο βιβλίου.....	154
3.5.1.9	Βιβλιογραφική αναφορά λεξικού ή εγκυκλοπαίδειας.....	155
3.5.1.10	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό με έναν συγγραφέα.....	155
3.5.1.11	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό με δύο συγγραφείς.....	156
3.5.1.12	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό με τρεις ή περισσότερους συγγραφείς.....	157
3.5.1.13	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε διαδικτυακό επιστημονικό περιοδικό.....	158
3.5.1.14	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε διαδικτυακή εφημερίδα.....	159

3.5.1.15	Βιβλιογραφική αναφορά άρθρου σε πρακτικά συνεδρίου	159
3.5.1.16	Βιβλιογραφική αναφορά σε μεταπτυχιακή εργασία ή διδακτορική διατριβή.....	160
3.5.1.17	Βιβλιογραφική αναφορά σε κυβερνητική αναφορά.....	161
3.5.1.18	Βιβλιογραφική αναφορά σε ιστοσελίδα	161
3.5.1.19	Βιβλιογραφική αναφορά σε ιστοσελίδα χωρίς αναφορά στον συγγραφέα και το έτος.....	162
3.6	Συμπληρωματικό υλικό.....	163
	Πρόσθετα αναγνώσματα.....	163
	Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	163

4 ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ.....165

4.1	Ηθική και επιστημονική έρευνα.....	165
4.2	Επιστημονικά παραπτώματα	168
4.2.1	Λογοκλοπή	168
4.2.1.1	Μορφές λογοκλοπής.....	171
4.2.1.2	Εντοπισμός λογοκλοπής	173
4.2.1.3	Παράφραση, σύνοψη και άμεση παράθεση	177
4.2.2	Πλαστογράφηση – παραχάραξη επιστημονικών δεδομένων.....	179
4.2.3	Εσκεμμένη απόκρυψη επιστημονικών δεδομένων	180
4.2.4	Εσκεμμένη παραποίηση επιστημονικών δεδομένων άλλων ερευνητών	180
4.2.5	Αντιγραφή ερευνών	180
4.2.6	Δημοσίευση ερευνητικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση όλων των συγγραφέων	181
4.2.7	Επαναδημοσίευση επιστημονικής εργασίας με παρόμοια αποτελέσματα	181
4.2.8	Παραβίαση της εμπιστευτικότητας	181
4.2.9	Σύγκρουση συμφερόντων	182
4.3	Προστασία των συμμετεχόντων στην έρευνα.....	183
4.3.1	Ενημερωμένη συγκατάθεση	184
4.3.2	Προστασία των ζώων που συμμετέχουν στην έρευνα	187
4.4	Λίστα ελέγχου και ηθικής συμμόρφωσης	187
4.5	Συμπληρωματικό υλικό.....	188
	Πρόσθετα αναγνώσματα.....	188
	Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	189

5 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ191

5.1	Επιστημονική γραφή.....	191
5.1.1	Τυποποιημένη δομή.....	194
5.1.2	Χρήση της γλώσσας	194
5.1.3	Κατεύθυνση.....	195
5.1.4	Κρίση–αξιολόγηση και δημοσίευση.....	196
5.2	Οργάνωση και δομή της επιστημονικής γραφής	196
5.2.1	Η δομή της πρότασης.....	198
5.2.2	Η δομή της παραγράφου	202
5.2.3	Τα σημεία στίξης.....	205
5.2.3.1	Διαστήματα.....	205
5.2.3.2	Τελεία.....	206
5.2.3.3	Κόμμα.....	206

5.2.3.4	Άνω τελεία.....	207
5.2.3.5	Άνω και κάτω τελεία	207
5.2.3.6	Παύλα.....	207
5.2.3.7	Εισαγωγικά.....	208
5.2.3.8	Παρένθεση.....	209
5.2.3.9	Αγκύλη.....	209
5.2.3.10	Κάθετη γραμμή.....	210
5.3	Η γραμματική.....	210
5.3.1	Ενεργητική και παθητική φωνή.....	210
5.3.2	Επιλογή γραμματικών χρόνων	211
5.3.2.1	Οι χρόνοι στις ενδοκειμενικές βιβλιογραφικές παραπομπές	212
5.3.2.2	Οι χρόνοι στο τμήμα της Εισαγωγής.....	213
5.3.2.3	Οι χρόνοι στο τμήμα της Μεθοδολογίας.....	213
5.3.2.4	Οι χρόνοι στο τμήμα των Αποτελεσμάτων.....	214
5.3.2.5	Οι χρόνοι στο τμήμα της Συζήτησης.....	214
5.3.2.6	Οι χρόνοι στο τμήμα των Συμπερασμάτων	214
5.4	Συγγράφοντας μια επιστημονική εργασία με τη χρήση της νέας τεχνολογίας	214
5.4.1	Γραμματικοί και ορθογραφικοί διορθωτές	217
5.5	Συμπληρωματικό υλικό.....	217
	Πρόσθετα αναγνώσματα.....	217
	Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	217
6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	219
6.1	Η διαδικασία της ομότιμης αναθεώρησης.....	219
6.1.1	Υποβολή επιστημονικής εργασίας σε περιοδικό	221
6.1.1.1	Διασφάλιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας στη διαδικασία της ομότιμης αναθεώρησης	223
6.1.1.2	Συνοδευτική επιστολή	224
6.1.2	Αποτελέσματα αξιολόγησης	225
6.1.3	Η προ-δημοσίευση μιας επιστημονικής εργασίας	227
6.2	Δείκτες αξιολόγησης της ποιότητας των επιστημονικών εργασιών.....	228
6.2.1	Ο δείκτης βιβλιογραφικών αναφορών	228
6.2.2	Ο συντελεστής απήχησης	229
6.2.3	Ο δείκτης H.....	230
6.3	Το πρόβλημα των «αρπακτικών» περιοδικών	231
6.4	Συμπληρωματικό υλικό.....	233
	Πρόσθετα αναγνώσματα.....	233
	Ερωτήσεις κατανόησης – θέματα για συζήτηση.....	233
	Βιβλιογραφία	235
	Ευρετήριο όρων.....	245